Alim şərəfinə qarşı həyasız hay hədyanları...

Qismət Yunusoğlu
Bakı Dövlət Universitetinin müəllimi

Dinsiz, hiyləgər və məkrli hay kilsəsinin beynəlxalq mürtəce qanadlarından biri olan "Böyük Kilikiya Evi"nin baş keşişi I Aram 23 may 2022-ci il tarixdə Livan Respublikasında Rusiya Federasiyasının böyük elçisi A.N.Rudakovu və hay səfiri V.Atabekyanı qəbul etmiş, onlara "Ermənistan Respublikası"nın gələcəyi ilə bağlı təlaşını və "ideya"sını çatdırmışdır. Fövqəladə və səlahiyyətli rus nümayəndəsi Azərbaycanla bağlı məsələlərdə rəsmi Rusiyanın mövqeyini keşişə (?) bildirmişdir. Görüşün sonunda keşişin təklifi ilə A.Rudakovun beynəlxalq hay-terror təşkilatı olan "Daşnakstyun" partiyasının Mərkəzi Komitəsinin yerli nümayəndəsi A.Baqratuni ilə qısa görüşü olmuşdur.

Dünyanı "hörümçək toru" kimi bürümüş və ənənəvi məkrli, xəstə xislətə yoluxmuş ibtidai insan-hay sürüsünün Türk-Müsəlman dünyasına qarşı qərəzli uydurmalarına qarşı Haqq səsi və İnsanlıq mövqeyi, tarixi faktlara istinadən doğru-dürüst qiymətləndirməsi ilə münasibət bildirən xarici ölkə nümayəndələri də az deyildir. Onlardan biri də soyuq Baltik dənizi sahillərində, Vilnüs şəhərində Ölkəşünaslıq institutunda "Elmi Araşdırmalar Mərkəzi"nin direktoru, Litvalı tarixçi-araşdırmaçı, tarix elmləri doktoru, professor Alqimantas Lekis (1943-2019) yazdığı "XX əsrdə Qafqaz xalqlarının köçürülməsi (XX əsrdə Cənubi Qafqazda xalqların köçürülməsinin geopolitik səbəbləri)" kitabı (2016-cı ildə Litva nəşrindən əlavələrlə tərcümə edilib rus dilinə) ilə Azərbaycan dövlətinin və xalqının tarixi haqq mücadiləsini müdafiə etmişdir. Lakin, bu yanaşma mürtəce hay kilsəsinin qəzəbinə səbəb olmuş və hay sürüsü tərəfindən ona qarşı hədyan qarayaxmalara başlanılmışdır.

İftira dolu küfrlər, genetik və bioloji hay xislətinə uyğun həyasız "təkzib"lər Sedrak Sayas-Krkyaşaryanın 5 hissəli "yazısı"nda ("Alim şərəfini itirmiş və yaxud ölənlər haqqında yalnız həqiqət", mart, 2022) geniş yer tutur. Əvvəlki yazılarımızda 4 hissənin uydurmaları tarixi faktoloji yanaşma ilə təhlil edilmişdir, bu dəfə isə V bölüm haqqında məlumat veriləcək.

Qeyd etdiyimiz kimi, A.Lekis adı çəkilən əsərində beynəlxalq elmi ictimaiyyət tərəfindən sübut və qəbul olunmuş tarixi həqiqətlərə-faktlara (eləcə də ayrı-ayrı ölkələrin arxivlərində, kitabxanalarında...saxlanılan) əsasən bildirdiyi kimi, XX əsrdə Azərbaycan xalqına qarşı hay kilsəsinin silahlı, nizami qüvvələri, terrorçu birləşmələri tərəfindən 3 dəfə (1905-1906-cı, 1918-1920-ci, 1988-1992-ci illərdə) törədilmiş amansız soyqırım-qətliam faciələrini, 1937-1938-ci illərdə Qərbi Azərbaycanda Türk-Müsəlman əhalisinin kütləvi repressiyasını, 1947-1952-ci illərdəki deportasiyasını Azərbaycan xalqının "qanlı illəri" hesab edir. Milli-etnik, dinirsı zəmində baş verən bu faciələrin təşkilatçıları və həyata keçirənləri sırasında litvalı tarixçi "26 Bakı komissarları"nın 27-ci üzvü A.İ.Mikoyanın (1895-1978), həmin dövrlərdə bolşevik-sovet lideri İ.Stalinin (1879-1953) adlarını çəkmişdir.

Davamlı genetik-bioloji hay xislətinə uyğun olaraq Haqqı "təkzib" edən S.Sayas həyasızcasına yazır ki, guya, deməyəsən 1905-1906-cı və 1918-1920-ci illərdə Azərbaycanlılar "erməni"lərin və rusların soyqırımına səbəb olmuşlar.

Qərbi Azərbaycanda yaşayan Azərbaycan xalqının məcburi "Böyük köç"ü isə SSRİ Nazirlər Sovetinin 23 dekabr 1947-ci il tarixli 4083 nömrəli qərarı ilə (İ.Stalinin və Nazirlər Sovetinin İşlər müdiri Y.Y.Çadayevin (1904-1985) imzaladığı "Ermənistan SSR-nin Azərbaycanlı əhalisinin və kolxozçularının Azərbaycan SSR-nin Kür-Araz ovalığına köçürülməsi haqqında") həyata keçirilmişdir və bu muzdur (muzdlu) hay utanmadan yazır ki, bu qərar "ədalətli", "humanist"cəsinə, "yüksək dövlət təzminatı və təminatı ödənilməklə" yerinə yetirilmişdir. Belə ki, həmin qərara əsasən 1948-1950-ci illərdə 100 min nəfər Azərbaycanlı köçürülüb (həqiqətdə isə 150 min nəfərə yaxın soydaşımız deportasiya edilmiş, onların tarixən yaranmış daşınmaz əmlakı qanunsuz olaraq müsadirə edilərək (indiki dəyərlə 4-5 milyard dollar civarında) haylara verilmiş, deportasiya edilənlərin 20 min nəfəri dözülməz şəraitə uyğunlaşa bilmədiyi üçün qısa müddətdə həlak olmuşlar-Q.Y.), hər ailə dövlət hesabına 2 ton həcmində mal-mülkü özü ilə gətirib, hər ailə başçısına 1000 rubl, hər ailə üzvünə 300 rubl ödənilib, yaşayış evinin tikintisi və həyətyanı sahə üçün 20 min rubl kredit ayrılıb və digər çoxlu güzəştlər edilib. Sonda, utanmadan Qərarın IX bəndi barədə bildirir:

-"Ermənistan SSR Nazirlər Sovetinə tapşırılsın ki, boşaldılmış evlərdə Ermənistan SSR-ə gələn ermənilər yerləşdirilsin."

Həyasızlığından milli-etnik düşüncə tərzinə rəğmən utanmayan bu ibtidai insan-hay sürüsünün canlısı yazır-"...mən bu güzəştləri ona görə ətraflı qeyd edirəm ki, Azərbaycanlılar köçürülərkən məskunlaşacaqları yerdə onların əmlak hüququnun qorunması barədə təsəvvür yaransın. Həmin dövrdə Kür-Araz ovalığına Zaqafqaziyanın digər yerlərindən və Orta Asiya respublikalarından da köçürülənlər olmuşdur."

Bu yalan yalnız və yalnız hay həyasızlığının sifəti rəngində ola bilər...

Əslində, XX əsrdə Cənubi Qafqazda Türk-Müsəlman əhalisinə, ilk növbədə Azərbaycan türklərinə qarşı mürtəce hay kilsəsinin başlatdığı amansız qətliamlar-soyqırım siyasətinin coğrafi məkan üzrə paylanması əsasən 3 bölgəni əhatə etmişdir-Qərbi Azərbaycan, Qarabağ və Şirvan.

1920-ci ildən sonra bu siyasətin "örtülü", "pərdəli", "siyasi-ideoloji" təmayüllü istiqamətləri müxtəlif yollarla və vasitələrlə həyata keçirilmişdir-hay kilsəsinin"xeyir-dua"larının, A.Mikoyan-İ.Stalin cütlüyünün və beynəlxalq hay birliyinin xisləti-siqləti davamlı olaraq dövriyyəyə buraxılmaqla...

1920-1940-cı illərdə Qərbi Azərbaycanda yaşayan kökənli 900 min-1 milyon nəfər Azərbaycan türkünün Vətəndən qovulması hay kilsəsinin başlıca məqsədi olmuşdur. Bunun üçün müxtəlif yollar düşünülmüşdür (həbs edilmə, məcburi köçürülmə-repressiya, dini-siyasi təzyiqlər...). İlk növbədə 1920-ci ilədək hay-daşnak və rus-bolşevik qüvvələrinə qarşı döyüşən el döyüşçüləri, yerli özünümüdafiə qüvvələrinin üzvləri, din-dünyəvi elm xadimləri...onların hədəfində olmuşdur.

Daha sonra, 1941-1945-ci illər müharibəsi dövründə Azərbaycan türklərinin Qazaxıstana, Orta Asiyaya sürgün edilməsi, 1948-1952-ci illərdə "Böyük köçürülmə" zamanı 20 nin nəfərə qədər soydaşımızın həlak olması...nəticəsində demoqrafik göstəricilərin (həmin dövrlərdə Qərbi Azərbaycanda hayların sayı cəmi 450-500 minə qədər olub) öz xeyirlərinə dəyişdirilməsi hay kilsəsinin əsas məqsədlərindən biri idi.

Tarixi faktların təhlili sübut edir ki, hay kilsəsinin beynəlxalq güc amili (mənbəyi) kimi SSRİ-yə təsir imkanları 1930-1950-ci illərdə formalaşdığı üçün (A.İ.Mikoyanın 1938-1946-cı illərdə SSRİ Xarici Ticarət naziri olması təsadüfi hal olmayıb) II Dünya müharibəsindən sonra SSRİ-də "dəmir pərdə"nin "poladdan töküldüyü" bir vaxtda cənub sərhədlərinə (kapitalist ölkələrinin hədəfində olan hərbi-strateji əhəmiyyətli ərazilərə)-yeni "Ermənistan SSR" hüdudlarına Fransadan, Yunanıstandan, ABŞ-dan, Livandan, Suriyadan, Misirdən, Fələstindən, Bolqarıstandan...300 minə qədər haylar köçürülüb, məskunlaşdırılıb, Azərbaycan türklərinin boşaldılmış evlərində...

Bu "siyasi təhlükə" doğrudanmı İ.Stalin-A.Mikoyan cütlünün nəzərindən qaçmışdır, yoxsa...dinsiz hay kilsəsinin 1940-cı illərdə məkrli, hiyləgər, riyakar, mürtəce....fəaliyyətinin (xüsusilə baş keşiş VI Gevorqun (1868-1954, Çörəkçiyanın-çörək onlara qənim olsun) siyasi əməllərinin) nəticəsi olmuşdur.

1940-cı illərdə Qərbi Azərbaycandan 150 min nəfərə qədər kökənli Türk-Müsəlman əhalisinin dövlət səviyyəsində zorla dədə-baba yurdlarından "köçürülməsi" üçün hay kilsəsi və beynəlxalq daşnak-hay icması aşağıdakı işləri görmüşlər:

-Ü(i)çmüəzzin şəhərində yuva quran dinsiz-mürtəce hay kilsəsi 1944-cü ildə SSRİ hökumətinə Azərbaycan SSR-nin Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin "Ermənistan SSR"-ə birləşdirilməsini, Azərbaycan xalqının köçürülməsini rəsmən xahiş etmişdir;

-bu xahişdən əvvəl isə (yanvar, 1943-cü ildə) hiyləgər hay kilsəsinin səyi ilə genetik hay xislətinə rəğmən guya kilsə və "erməni xalqı"nın ianəsi ilə toplanmış pulun, qiymətli daş-qaşın, zinyət əşyalarının hesabına "Sasunlu David" adına tank bölüyü yaradılmış, dünya hay icmasının maddi köməkliyinin toplanması üçün SSRİ Bankı nəzdində xüsusi hesab açılmışdır;

-03 aprel 1945-ci ildə Ü(i)çmüəzzin şəhərinin hay kilsə mərkəzi yenidən İ.Stalinə məktubla müraciət edərək kilsə nəzdində Seminariyanın açılmasına, Ruhani Akademiyasının və nəşriyyatının yaradılmasına, jurnal nəşrinə icazə istəmişdir. Bu minnətdən 16 gün sonra, 19 aprel 1945-ci ildə (II Dünya müharibəsinin gərgin vaxtında) Ü(i)çmüəzzin kilsəsinin baş keşişinin (I Xorenin) müavini (?) Gevorq Çörəkçiyan İ.Stalinlə Kremldə görüşüb minnətlərinə müsbət cavab ala bilir (həmin görüşdə Xarici işlər naziri V.M.Molotov (1890-1986) da iştirak edib);

-1945 və 1947-ci illərdə Ü(i)çmüəzzin kilsəsi inadından dönməmiş, həyasızlığından usanmamış, ABŞ, Böyük Britaniya və SSRİ dövlət-hökumət başçılarına rəsmi məktub göndərərək Türkiyə Cumhuriyyətinin Qars, İqdır, Ərzurum, Van... vilayətlərinin bir hissəsini "Ermənistan SSR" tərkibinə daxil edilməsinə köməklik göstərilməsi üçün səylərini birləşdirməyi xahiş etmişdir (Amerika erməni Şurası 26 aprel-26 iyun 1945-ci ildə keşirilən San-Fransisko konfransından xahiş etmişlər);

-6 iyul 1945-ci il tarixli məktubla "Ermənistan" KP MK-nın I katibi Q.A.Arutinyan (1900-1957) İ.Stalinə bu xahişi "əsaslandırmışdır ";

-1947-ci ilin aprel ayında Nyu-York şəhərində Ümumdünya "erməni" konqresi keçirilmişdir;

1941-1945-ci illər müharibəsindən sonra Qərbi Azərbaycanda demoqrafik vəziyyətin Türk-Müsəlman əhalisinin sayı hesabına dəyişəcəyi, "erməni"lərin onunsuz da az olan sayının azalacağını gözardı edən hay kilsəsi xaricdən hay sürüsünün köçürülməsini həm də Azərbaycan rəhbərliyində (Azərbaycan xalqının deportasiyasına aid İ.Stalinə ünvanlanan 03 dekabr 1947-ci il tarixli məktubda Q.Arutin(ov)yanla yanaşı M.C.Bağırovun da imzası vardır) kök salmış rus-hay qüvvələrinin təhriki, səyi ilə həyata keçirmişdir.

Həqiqəti qələmə alan A.Lekis də kitabında tarixi kerçəkliyi yazdığı üçün hay sürüsünün iftiralarına məruz qalmışdır.

Ruhu şad, yeri behişt, adı yaşar olsun...